

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Bakalářská práce

Plzeň 2012

Zuzana Dadáková

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Bakalářská práce

Mechanismy / osobní šperky

Zuzana Dadáková

Plzeň 2012

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Oddělení designu

Studijní program Design

Studijní obor Design kovu a šperku

Bakalářská práce

Mechanismy / osobní šperky

Zuzana Dadáková

Vedoucí práce: Prof. ak. soch. Vratislav Karel Novák

Oddělení designu

Ústav umění a designu Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2012

.....

podpis autora

Poděkování

Prof. ak. soch. Vratislav Karel Novák je mým vedoucím bakalářské práce a jemu patří mé velké poděkování za velmi příjemný přístup a ochotu vždy poradit.

Mé poděkování také patří Mirce Veselé a Petru Vogelovi, mým konzultantům technologické stránky projektu, za cenné rady a profesionální přístup k mojí práci.

Na závěr bych také chtěla poděkovat rodičům a přátelům za podporu, kterou mi věnovali při studiích.

0 ÚVOD	1
1 REŠERŠE	2
1.1 Vztah k hmyzu v umění a v literatuře	2
1.2 Fobie	4
1.3 Smyslové vnímání	5
1.4 Mechanismy	7
1.4.1 Theo Jansen	7
1.4.2 U-Ram Choe	8
1.5 Hmyz ve šperku	9
1.5.1 Frances Wadsworth-Jones	9
1.5.2 Secese	10
1.6 Kinetické umění	11
2 KONCEPT	13
2.1 Návaznost na dřívější práci	13
2.2 Osobní šperk	14
2.3 Pohyb	15
3 REALIZACE	17
3.1 Konstrukce	17
3.1.1 Model	17
3.1.2 Finální varianta	18
3.2 Technologický postup	19
4 ZÁVĚR	22
4.1. Seznam použitých zdrojů	23
A) Knižní a periodická literatura	23
B) Internetové zdroje	24
4.2 Resumé	26
4.3 Seznam příloh a obrazová příloha	27

O ÚVOD

Pro svou bakalářskou práci jsem zvolila vlastní téma „Mechanismy / osobní šperky“, protože jsem chtěla ukončit svou tvorbu pod vedením pana profesora V. K. Nováka s pohyblivým šperkem.

Proč jsem zvolila název „Mechanismy“ ? Zde mám více podnětů, které mě vedly k dané volbě. Nejdříve jsem uvažovala nad budoucností šperku a nad tím, jak vlastně šperk vypadá nyní. Například mobilní telefony, hodinky, různé tablety a další přístroje se staly v nynější době věcmi, které si lidé nosí všude s sebou. Vybírají si, jak budou vypadat, mění kryty a ve své podstatě se jimi prezentují. Stávají se šperkem současnosti. Již dlouho rozebírám různou elektroniku i hodinky na součástky, protože tento svět mě vysloveně pohltil svou precizností a odůvodněným tvarem. Nechci takovou podívanou schovávat pod krytem a proto jsem se rozhodla některé ze součástek využít i v této závěrečné práci.

Dále se volba názvu pro mě stala výzvou, jelikož mě zlákala představa navrhnout set, který by nezpodobňoval žádný existující hmyz, ale přitom by jej kmitavým pohybem asocioval. Líbila se mi totiž představa, jak po těle leze cosi odporného, co by v jiném případě na těle člověk jistě nevítal. Komár je pro mě dokonalým příkladem. Kdo si nevybaví to odporné bzučení ohlašující píchnutí a sání vaší krve? Nebo mravence, který vás kousne při pocitu ohrožení. Mouchu, co při chycení do dlaní tak divně bzučí a lechtá. To byl první impuls pro vytvoření série šperků s vlastním pohybem, u nichž by některé části právě takto asociovaly hmyz. Proto jsem se v rešerši rozhodla zaměřit se na pocit lechtání, pohyb a pavoučí nohy.

Cílem mé práce je tedy vytvoření mechanických osobních šperků, jejichž části by mohly připomínat něco, co si člověk jinak snaží držet od těla. Druhou stranou věci je ale samotný pohyb, který by mě bavil a také by vyjadřoval mou aktuální náladu. Součástí práce musí být i mechanické schránky, protože je potřeba vzniklá stvoření přenášet. Šperk je předmětem vyjádření se a proto doufám, že by mohl i výsledek mé práce bezeslovně mluvit k blízkému okolí.

1 REŠERŠE

V průběhu přípravy jsem se rozhodla zabývat vztahem člověka k hmyzu, dlouhým pavoučím nohám a pro ně určitěmu typickému pohybu, protože jej chci ve své práci použít a mít představu, co to v ostatních bude vzbuzovat. Dále chci mít přehled, co se v historii či v současnosti v mém oboru objevuje za obdobné vize.

V umění i v literatuře se vztahem člověka k hmyzu již mnohokrát zabývali. Vybrala jsem si jen konkrétní příklady, které se mi zdály zajímavé, známé nebo popřípadě dostatečně výrazné.

1.1 Vztah k hmyzu v umění a literatuře

První, co mě v umění napadlo, bylo spojení se symbolismem, kde se obdobné výjevy často objevovaly. Z toho důvodu jsem si přečetla pár knih o surrealismu, nejvíce informací jsem našla o ideových základech a projevech hnutí. Od surrealismu nás dělí takřka 100 let, přesto je z děl vzniklých v té době pořád cítit cosi přítomného. Surrealismus, jako poslední z avantgard, umožnil ještě před válkou otevřít brány snům. Trochu přemrštěným způsobem dokáží díla i dnes způsobit husí kůži na těle a přinutit mozek k zamyšlení. Těžko určit však jejich cíl, zda-li se snažili „zlaskavět příšery“ nebo „zpříšernit přírodu“.¹ Je tu zřetelná obrovská rozmanitost přístupů, ale vždy šlo o vyjádření určité koncepce. Je potřeba si na obrazy vytvořit vlastní pohled.

V následujících odstavcích bych se chtěla věnovat obrazu Pokušení sv. Antonína od Salvadora Dalího, nejen proto, že je umělec vděčným objektem pozorování, ale také proto, že jsem shledala obraz jako velice vhodným k rozboru i z hlediska mého zájmu. V Dalího obrazech se čas od času objeví tematika pavoučích nohou slonů nebo koní a to buď jako centrální motiv obrazu, jako v tomto případě, či jen tak na pozadí tématu.

¹ CLAIR, Jean. O SURREALISMU, nakladatelství Barrister & Principál, Brno 2010. ISBN 978-80-87474-07-5

Navzdory tomu, že příběh poustevníka Antonína k nám postupem času došel v mnoha podobách známých děl (například Pokušení svatého Antonína od známého francouzského spisovatele Gustava Flauberta, v obrazové podobě v Triptychu Pokušení sv. Antonína od Hieronyma Bosche, Maxe Ernsta nebo Matthiase Grünewalda), zaujalo mě srovnání Dalího obrazu [obr. č. 1] a obrazu vzniklého tři století před tím od ne tak známého mistra Salvatora Rosy [obr. č. 2].

Je možné, že by Dalí poznal hodnotu nápadu již vzniklého, ale ne tak známého obrazu a vytvořil dílo se stejným tématem a obdobnými prvky? Oba obrazy působí na diváka svými představami o netvorech útočících na osamělého poustevníka. Dále je zajímavá shoda křestních jmen autorů. Když pomineme ztvárnění doby, tak je zvláštní obdobná kompozice, kdy je Antonín umístěn v levé spodní části obrazu prakticky pod nohama stvoření na dlouhých nohách a chrání se dřevěným křížem.

V podání Salvatora Rosy je příšera Ďáblem. Má lidský trup, kůži potáhnuté kosti a dlouhé končetiny bez prstů. Ruce připomínají spíše opelichaná křídla a na světce zírá dračí hlava na dlouhém krku. Zde vidím, jak dlouhé nohy zapadají do systému symboliky, kterou umělec využívá k vyjádření. Tak jako zelená a černá barva naznačuje něco zlého, tak i pavoučí nohy připomínají nepříjemnou zkušenost.

U Dalího se sice objevil Rosův nápad, ale v jeho rukách se stal okamžitě triumfem. Ukazuje se zde síla obrazotvornosti svérázného Španěla, kdy z příšery si nechá vyklubat útočící pokušení. Kůň a sloni na dlouhých pavoučích nohách umístění v poušti a nesoucí symboly neřesti a blahobytu působí nebezpečně, jakoby z pohledu malého dítěte či z říše fantazie.

Obrazy nejsou však jediná místa, kde jsem hledala hmyzí tematiku.

Nemohu opomenout knihu Proměna od Franze Kafky.² Děj zná snad každý, ale ne všichni měli náladu si celou povídku přečíst a to možná díky její depresivní povaze. Nejedná se zrovna o jednoznačný text. Spíše nutí člověka k zamyšlení. Vcítění se do postavy Řehoře Samsy budí příšerný pocit, skoro

² KAFKA, Franz. Proměna, B4U Publishing s.r.o., Brno 2007. ISBN 778-80-903850-5-4

se podobající noční můře. Navzdory tomu, že povídka připomíná sen, má v sobě cosi společného s reálným životem.

Proč zvolil spisovatel zrovna proměnu v brouka? Není to nepochopitelné, když si uvědomím, co měl Kafka za námět povídky. Potřeboval stvoření, co všichni dobře znají, ale nepovažují ho za příjemné. Potřeboval ve čtenáři vzbudit pocity bezvýchodnosti a to se mu povedlo díky proměně kluka v odporného tvora s lidským myšlením a bez možnosti vrátit se zpět.

1.2 Fobie

Fobii chápu jako psychickou poruchu, kterou můžeme charakterizovat úzkostlivým strachem z různých věcí či situací. Dotyčný o strachu ví, ale není ho schopen vlastní vůlí potlačit. Fobie má svůj objekt, na který se váže a po kterém je pojmenována. Je nespočet druhů fobií, ale já bych se chtěla zmínit o akarofobii, tedy strachu z drobného hmyzu a dále o arachnofobii, tedy strachu z pavouků.

K fobii může člověk přijít údajně i dlouhodobějším pobytem v místě, kde se necítí nejlépe. Další příčinou může být nepříjemný zážitek v minulosti. Takto vzniklé fobie většinou s přibývajícím věkem se zmírňují nebo dokonce vymizí. Zcela novým důvodem pro mě byla fobie přejatá od jednoho z rodičů. Protože jak malé dítě vnímá rodiče skoro jako bohy, přejímá jak jejich chování, tak jejich strach z určitých věcí. Z takového strachu, který má spíše ochranný význam, se může časem vyvinout také fobie. V případě vrozené úzkosti se jedná o povahovou vlastnost a takové povahy už mají k fobiím vysloveně nakročeno. Bohužel jde mezi populací vcelku o rozšířenou úzkostnou poruchu.³

Co se týče konkrétně arachnofobie, jedná se o jeden z nejčastěji se vyskytující druh. Reakce arachnofobiků připadá ostatním často iracionální a dokonce tak někdy připadá i trpícímu samotnému. Projevují se u nich

³ Fobie. Wikipedie [online]. 2011.07.21; 04:09 [cit. 2012-01-07;16:47] < <http://cs.wikipedia.org/wiki/Fobie> >.

alespoň dva příznaky úzkosti. Mezi ty psychické patří například obava ze ztráty kontroly, ze ztráty vědomí nebo života. U tělesných příznaků může zpozorovat zrychlený puls, chvění, sucho v ústech spojené s obtížným dýcháním či bolesti na hrudníku. Někdy je doprovázena i závratí, návaly horka či chladu nebo pocity mravenčení po těle. Obvykle provází neurózy. Je logické, že když se člověk bojí pavouků, tak že se necítí dobře v jakékoli oblasti, kde by podle něj pavouci mohli být nebo kde jsou viditelné známky jejich přítomnosti, jako například pavučiny. Jakmile vidí pavouka, nemůže se k němu ani přiblížit, dokud nepřekoná šok a může se cítit ponížen, když taková situace nastane v přítomnosti přihlížejících lidí a to dokonce i členů rodiny.⁴

1.3 Smyslové vnímání

Jelikož jedním z cílů je pohyb objektů na těle, načetla jsem si informace ohledně působení objektů na smyslovou soustavu člověka.

Všechny informace o změnách v prostředí jsou zachycovány čidly, v nichž jsou speciální buňky s vysokou dráždivostí. Říká se jim receptory a jsou citlivé především na podněty určité intenzity, tedy nad prahové. Informace jsou vedeny z čidla nervovými drahami až do temenního laloku, kde vznikají vědomé pocity. Receptory máme rozdělené na různé druhy. Exteroreceptory přijímají podněty vnějšího prostředí. Když má člověk hlad, tak to je záležitostí citlivosti interoreceptorů. Dále je dělíme podle toho, který podnět vnímají. Například mechanoreceptory, jako kožní čidla vnímají mechanické podněty. Dlouhodobějším drážděním přestává většina receptorů signál vnímat a to s výjimkou receptorů bolesti.⁵

Zajímala jsem se o receptory pro dotyk, chlad, tlak, teplo i bolest nacházející se v kůži. Jak víme, pocity mohou být i kombinované. Ovšem ne po celém těle je citlivost stejná. Právě naopak, v hustotě receptorů jsou

⁴ WATERS, Richard. Fobie: odhalené a vysvětlené, Praha: Metafora, 2009. ISBN 978-80-7359-196-0

⁵ HAJNIŠ, Karel. Anatomie člověka pro biology 2.díl. Nervová soustava, kůže a její deriváty, smyslové orgány . Jinočany : H & H, 1993, 392 A 21203-2

na různých místech těla značné rozdíly. Nejcitlivější pro dotyk a tlak je špička jazyka, dlaňová strana konečků prstů, také rty a krk. Nejmenší hustota dotykových a tlakových čidel je na zádech. Deformace tělísek není ale jediným ukazatelem, že se na kůži něco děje, stačí například už dotek chloupků.⁶ Svou prací bych si přála podnítit tyto pocity, i v případě kdyby nebyly ve výsledku úplně příjemné. Nemám v úmyslu použít plyš či hebké chloupky, ale chci zůstat u zvoleného materiálu – drátků a gumy.

Do smyslové soustavy zapadá také sluch, což by mohlo mít v mém případě také vliv, protože vibrační motorky při doteku s podložkou jak známo vydávají jistě všem známý zvuk.

Podnětem pro sluch je zvuk, tedy podélné kmitání molekul vzduchu. Sluchem jsme schopni rozeznat zvuky, jejich intenzitu, výšku, zabarvení, směr, odkud přicházejí. Člověk slyší a rozlišuje při středních hlasitostech tóny od kmitočtu 16 Hz asi do 20 000 Hz. Maximální citlivost je pro tóny okolo 1000 - 3000 Hz. Například komár zapadá do této vysoké hranice, protože křídly mávne až 600krát za vteřinu. U hmyzu je totiž bzukot vytvářen kmitáním křídel, který se mění jen vlivem chladu a tak každý druh hmyzu vydává téměř neměnný vlastní zvuk. Čím vyšší je kmitočet, tím je zvuk vyšší.⁷

Vibrační motorek vytváří tón jen okolo 130 Hz. Můžeme si z toho vyvodit, že člověk by jej měl vnímat jako snesitelný zvuk. Jestli se ale jedná o nepříjemný zvuk, to už je otázkou jednotlivce a subjektivního pocitu. Za sebe mohu napsat, že mi tón žádné negativní pocity doposud nevyvolává. Přesto si dokáži představit, že někdo může být na bzučení mobilního telefonu již značně alergický.

⁶ BOROEVANSKÝ, Ladislav. Soustavná anatomie 9.díl, Ústrojí kožní a smyslové orgány, Praha : Zdravotnické nakladatelství, 1952, 301 08-4-46344-117

⁷ SMETANA, Ctirad. Hluk a vibrace, měření a hodnocení. Praha : Sdělovací technika, 1998. ISBN 80-90 1936-2-5.

1.4 Mechanismy

Na internetu jsem našla druhy umění, co mě upoutaly kladným vztahem k pohyblivým objektům, ale i kvalitou vypracování. Překvapilo mě, jaké úžasné věci mohou vzniknout citlivým skloubením mechanismu s konceptem.

1.4.1 Theo Jansen

Na Jansenových oficiálních stránkách je k nahlédnutí text, kde Theo Jansen popisuje velice stručně ale výstižně svou tvorbu. Vyplývá z toho, že od roku 1990 se baví vytvářením nových forem života. Používá žluté trubky jako základní materiál jeho nové přírody. Vytváří obrovské konstrukce schopné chodit díky větru. Postupem času je vylepšil tak, že jsou některé konstrukce schopné přežít v podmínkách jako je mořské pobřeží a bouře [obr. č. 3]. Jeho vizí je tyto „zvířata“ pustit ve stádech na pláž a nechat je tam žít vlastním životem.⁸

Theo Jansen se narodil v roce 1948 v městečku Scheveningen v Holandsku. Vystudoval fyziku na univerzitě v Delftu, což mu právě po zmíněném roce 1990 pomohlo v umělecké práci. Nyní je znám díky schopnostem vytvořit chodící živočichy, výborně přizpůsobené svému prostředí.⁹ Například jedno stvoření je schopno uchovávat tlak vzduchu a později, když zrovna nefouká, jej použít pro pohyb [obr. č. 4]. Jansenova vyspělejší stvoření jsou už schopna rozpoznat vodu a vyhnout se jí, což se velice hodí na pláži, kde by se jinak konstrukce utopila. Další druh se dokáže dokonce ukotvit k zemi, když cítí, že se blíží bouře nebo silnější vítr.

Mechanismus, který si nechal patentovat, používá pro chůzi většiny svých tvorů. Na internetu jsem našla i různé vizualizace použité konstrukce.¹⁰

⁸ Theo Jansen(oficiální stránky). Standbeest [online]. 2011.11.01; 10:00 [cit. 2012-01-07;16:50] <<http://www.strandbeest.com/>>

⁹ Theo Jansen. Wikipedia [online]. 2012.01.07; 08:53 [cit. 2012-01-07;17:00] <http://en.wikipedia.org/wiki/Theo_Jansen>

¹⁰ Simulation CGI of Theo Jansen 's Mechanism. You tube [online]. [cit. 2012-04-18;22:58] <<http://www.youtube.com/watch?v=-GgOn66knqA&feature=related>>

1.4.2 U-Ram Choe

Choe se narodil, žije i pracuje v Soulu v Jižní Koreji.¹¹ Je současným umělcem tvořícím kinetické sochy. Tyto sochy jsou přímo fascinující a napoprvé upoutají pohled jak svou precizností, tak tím, že vypadají jako živé. Velké mechanické objekty působí, jako by přišly z jiného světa.

Custos Cavum [obr. č. 5,6] je jednou z jeho posledních prací. Tato zajímavá skulptura připomíná zdechlinu pradávného tvora, která pohybuje hrudníkem tak, že v podstatě pravidelně dýchá.¹²

Jak práce s prostorem, tak mechanická a konstrukční preciznost jsou na velice dobré úrovni. Jeho tvorba dokonce jen při pohledu na videa mluví sama za sebe.¹³

¹¹ Choe U Ram(oficiální stránky). U Ram [online]. 2011.10.01; 20:00 [cit. 2012-01-08;14:30] <<http://www.uram.net/>>

¹² video: Custom Cavum U-Ram Choe <<http://solidsmack.com/design/the-mesmerizing-kinetic-sculpture-of-u-ram-choes-guardian-of-the-hole/>> [cit. 2012-01-08;20:00]

¹³ video: přehled prací U-Ram Choe <<http://www.youtube.com/watch?v=NC3kEakfZSY>> [cit. 2012-01-08;21:00]

1.5 Hmyz ve šperku

V historii se napodobeniny různých druhů hmyzu ve šperku objevovaly často a tento trend se uchoval v různých podobách do současnosti. Mým plánem ale není psát seznam autorů, kteří se někdy dotkli daného tématu. Proto bych ve své práci vyzdvihla ze současnosti pouze Frances Wadsworth-Jones.

1.5.1 Frances Wadsworth-Jones

Britská umělkyně narozená v Londýně roku 1983 vystudovala šperk a práci s kovem na The Royal College of Art. Převážná část její tvorby se zabývá detailním napodobováním různého hmyzu. Tvoří zdánlivě běžné šperky, které ale při bližším prozkoumání jsou vytvořeny z těl hmyzu. Tvoří vizuální rozpory, které testují diváka i pravidla klasického šperku.¹⁴

Jednou z kolekcí jsou „Pracovníci“. Na první pohled se jeví jako hodně konvenční "high street" šperky, s iluzí hromadné výroby, za kterou se však skrývají ručně vyráběné šperky vytvořené z malinkatých mravenců. [obr. č. 7,8]. U některých řetízků to vypadá, jakoby tam opravdu mravenci žili, běhali a snažili se postavit další část šperku. Brilliant či perlička se na první pohled může zdát lesklou skvrnou, ale zároveň může být vajíčkem, které zrovna mravenec přemísťuje. Vše je inspirováno mravenčím průmyslem, kdy mravenci škodolibě připomínají realitu každodenního života.¹⁵

Její cílem jsou díla, která tvoří protiklady, kdy ošklivé může být krásné a co svádí může odradit, kde se vzácné a bezcenné může zaměnit a obyčejné se může stát mimořádným.

¹⁴ Frances Wadsworth-Jones (oficiální stránky). Frances Wadsworth-Jones[online]. 2011.11.15; 10:00 [cit. 2012-01-08;19:15] <<http://www.franceswadsworthjones.com/>>

¹⁵ Frances Wadsworth-Jones. magnificent Me [online]. 2007.10.05; 13:00 [cit. 2012-01-08;20:15] <http://www.magnificentme.com/article_creativespot.htm>

1.5.2 Secese

Posledním z univerzálních výtvarných slohů je Secese, také nazývaná Secession, Art nouveau, Jugendstil i Wiener Sezession. Ovlivnila jak módu, tak životní styl konce 19. a počátku 20. století. Tady by text rešerše vydal samostatně na desítky stránek, ale slohem, motivem ženy ani ornamenty ve své práci inspirovat nechci, proto vyzdvihnu v této kapitole pouze některé umělce zabývající se hmyzími motivy.

Mezi nespočtem děl vysoké umělecké hodnoty se nachází i tematika hmyzu ve šperku a tak nemohu opomenout René Jules Laliqua. Známeho jako výjimečného francouzského zlatníka. Důležitý obrat v jeho práci znamenal přelom století, kdy vytvořil pro Françoise Cotyho více než 250 flakonů na parfém. Zde při touze změnit obyčejný každodenní objekt v umění ho zaujala práce se sklem. Brzy ze skla vyráběl nejen šperky, ale i lampy, lustry a stolní nádoby. Ve špercích se často objevuje motiv ženy, ale jeho rejstřík námětů zahrnoval i mnohé variace hmyzu, květů a listů. Například brož vážky s ženskou tváří je rafinovanou kombinací i zároveň ukázkou, jak spojení ženské tváře s hmyzím tělem přiřazuje šperku jasně čitelnou charakteristiku. Tento šperk je i po technické stránce velmi dobře zpracován [obr. č. 9]. Díky okénkovému emailu využívá velice příjemných efektů prosvícení. Pro jeho tvorbu je charakteristické ostře modré, zelené i černé sklo. Jeho propracovaný styl a přesná linie skloubená s grafickým nadáním, ho činí dodnes vynikajícím umělcem.¹⁶

Eugene Feuillatre je v porovnání s Laliquem méně známým zlatníkem a emailérem. Žil v letech 1879 až 1916, takže byl jeho současníkem.¹⁷ Mě nejvíce zaujala brož, kde je ženská tvář vytvořena z měsíčního kamene a je zasazena do těla mýry [obr. č. 10]. Celkový dojem působí klidně, vůbec ne honosně a okázale, jako v předešlém případě.

¹⁶ René Jules Lalique. Artmuseum [online]. 2007.04.22; 10:00 [cit. 2012-01-11;10:57] <http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=1436>

¹⁷ MORANT, Henry de. Dějiny užitého umění: Od nejstarších dob po současnost, Praha : Odeon, 1983. ISBN 80-7209-549-8

1.6 Kinetické umění

Kinetické umění jsem zařadila do textu pro představu již existujících kinetických konstrukcí a různých mechanických principů uvádějících je do pohybu.

Velmi zjednodušeně se dá říci, že počátkem 20.století umělecké objekty začaly obsahovat pohyblivé části, které byly rozpohybovány prouděním vzduchu, motorem nebo rukou umělce či pozorovatele. Dočetla jsem se, že za kinetické bývají považovány i obrazy umělců pop artu vytvářející pouze dojem pohybu.

Kinetické umění vzniklo už v tvorbě dadaistů a konstruktivistů. Za první objekt je považováno Duchampovo Kolo bicyklu, které ale není cíleně vytvořené jako kinetická socha. Posléze s kinetickým uměním začal experimentovat László Moholy-Nagy, který vytvářel kinetické sochy velmi podobné strojům.¹⁸

Dalším umělcem, který se jako jeden z prvních zaměřil na kinetické předměty, byl Alexander Calder. Byl vynikající kreslíř a tuto svou schopnost přenesl na sochy z drátů tvořících linie v prostoru. Z drátu tvořil i díla mnohem větších rozměrů, jako například sousoší Romulus a Remus.

V roce 1926 při návštěvě Paříže takto vytvářel veselé figurky, z nichž sestrojil miniaturní cirkus. V následujícím roce s nimi prováděl performance, které jsou dokonce vizuálně zaznamenané.¹⁹

Dále Calder tvořil i abstraktní pohyblivé konstrukce, které byly povětšinou vyrobeny z vyvážených kusů plechu upevněných na drátech. Některé z jeho konstrukcí byly poháněné motorky, jiné se rozpohybovaly za přispění slabounkého vánku. Duchamp dal pohyblivým Calderovým dílům jméno „mobility“, zatímco Arp přiřkl jeho nepohyblivým sochám označení

¹⁸ Kinetické umění. Artmuseum [online]. 2009.06.09; 10:30 [cit. 2012-04-18;11:57] <http://www.artmuseum.cz/smer_list.php?smer_id=73>

¹⁹ Příloha-video: Alexander Calder, [cit. 2012-01-08;17:00]
Cirkus 1 <<http://www.youtube.com/watch?v=C8To4mp9HVw&feature=related>>
Cirkus 2 <<http://www.youtube.com/watch?v=5pVqZZYJpFs&feature=related>>
Cirkus 3 <<http://www.youtube.com/watch?v=WaEnLhtpUV0&feature=related>>

„stability“. Mezi těmito dvěma póly se dále pohybovala Calderova tvorba, zejména díly určenými pro veřejné prostory.

Zaujal mě také Jean Tinguely, švýcarský malíř a sochař 20. století. Tinguelyho umění satirizovalo hloupou nadprodukcí různých věcí v pokročilé průmyslové společnosti.²⁰ „Na živo“ jsem viděla jak Stravinskiho fontánu před Centrem Pompidou v Paříži, tak kinetickou sochu s názvem Requiem pour une feuille morte.

²⁰ Jean Tinguely. Wikipedia [online]. 2012.01.04; 21:36 [cit. 2012-01-11;12:30] <http://en.wikipedia.org/wiki/Jean_Tinguely>

2 KONCEPT

2.1 Návaznost na dřívější práci

Snad je samozřejmostí, že při práci určitým způsobem čerpám ze dříve nabytých zkušeností. Měla jsem to štěstí na úžasné lidi a pedagogy, za což jsem opravdu vděčná.

Během studia na Ústavu umění a designu se snažím najít své vlastní umělecké vyjádření, přesně identifikovat to, čím bych se chtěla zabývat hlouběji. Postupně zjišťuji, jakým směrem bych se chtěla ubírat, co se týče pohybu. Bohužel nejsem matematik, technik ani vynálezce. Snažím se spíše dávat věcem přidanou hodnotu, dívat se na známé principy z jiného úhlu. Na Designu kovu a šperku jsem více a více pronikala do kouzla kovových součástek a různých mechanismů. Osvojovala jsem si technologii a práci s kovem a postupně jsem se snažila tyto dovednosti zdokonalovat.

Proto bych s určitou pokorou a odstupem chtěla vypsát témata klauzurních prací a lehce nastítnit, jak jsem se s nimi v dané době vypořádala.

Na oboru Designu kovu a šperku jsem vytvořila vcelku čtyři klauzurní práce na dané téma. Prvním tématem na zimní semestr roku 2010 bylo Řetězení. Jednalo se o proměnu obrysu panenky ve čtvereček za pomoci počítačového programu. Následně jsem vytvořila náhrdelník z plastu skládatelný do malého přívěsku ve tvaru krychličky. Dalším tématem letního semestru téhož školního roku byla mechanická hračka. Mělo se jednat o dýchací objekt poskládaný z papíru. Bohužel kvůli použití nekvalitních součástek ve vnitřním mechanismu, jsem tento objekt nerozpohybovala. Na školní rok 2010/2011 v zimním semestru jsem vytvářela náhrdelníky s vlastním názvem Vzlétání. Inspirovala jsem se básní od Charlese Baudelaira a vytvořila sérii náhrdelníků ze součástek z rozebraných hodinek. Vše mělo připomínat nebe a hvězdná souhvězdí. Na letní semestr jsme zpracovávali téma Na stole. Zde jsem vytvářela příbor, který měl být paradoxně nepoužitelný ke svému prvotnímu účelu. Lžičkou protékala voda, nůž měl pohyblivé zoubky a u vidličky hroty při napíchnutí uhnuly stranou.

2.2 Osobní šperk

Šperk doprovází lidstvo opravdu od počátku, takže věřím, že jeho psychologie je v nás už hluboce zakořeněná. I když nad ní člověk vědomě neuvažuje tak ví, jak na něj ten či onen šperk působí. Existuje, protože je zhmotněním lidského přání líbit se. Bohužel ale místo přinášení radosti druhým či vyjadřování vlastního postoje se občas objevuje tendence se prostřednictvím šperku nad ostatní povyšovat. O psychologii šperku jsem začala hlouběji uvažovat až v průběhu studia na Designu kovu a šperku, přesto jsem již dříve vnímala, že tou správnou cestou funkce šperku by mohla být komunikace.

Jak vnímám slovní spojení osobní šperk? Nacházím v něm zakódovanou osobnost majitele doplňku. Může se jednat jak o skrytý význam, tak o informaci, která je bezeslovně zřejmá. Prostřednictvím šperku je zde možnost na něco reagovat.

Když uvažuji, co se stává osobním šperkem současnosti, nemohu vynechat elektronické přístroje, které s sebou lidé neustále nosí a reprezentují se jimi. Vybírají si je nejen za prvotním účelem zůstat v kontaktu s lidmi, ale také pro vyjádření vlastního vkusu.

V mé závěrečné práci jsem váhala, jaký typ šperku bych měla zvolit, jaké místo na těle je vždy viditelné. Uvažovala jsem o hřebenech, náhrdelníku i náušnicích, ale nakonec jsem se rozhodla pro tři brože. Tuto volbu mi podpořilo i přečtení rozhovoru na internetu s paní Madeleine Albrightovou, bývalou ministryní zahraničí USA.²¹ Je úžasné, jak dokázala v diplomacii využít řeč broží. Na to téma napsala dokonce knihu ²², v které se najdou poutavé a mnohdy i vtipné příběhy. Člověk si uvědomí, jak nepatrný předmět může mít nadpřirozenou schopnost a stát se symbolem pro danou osobu.

²¹ VODIČKA, Milan. Rozhovor s političkou Madeleine Albrightovou: Říkám to broží. In iDNES.cz/zprávy, kavárna on-line. [online]. 2010.10.26;8:28 [cit. 2012-03-28;21:30] <http://zpravy.idnes.cz/rozhovor-s-politickou-madeleine-albrightovou-rikam-to-brozi-ptd-/kavarna.asp?c=A101025_163021_kavarna_chu >

²² ALBRIGHT, Madeleine, Tajná řeč broží : příběhy z mé šperkovnice / Madeleine Albrightová a Elaine Shocasová, Vivienne Beckerová a Bill Woodward ; [z anglického originálu přeložila Karina Matějů], Praha : Práh, 2010, ISBN 978-80-7252-309-2

Velmi mě zaujalo její pojetí šperku. Například mě zasáhl příběh ze dne 6. srpna 1997, kdy Madeleine Albrightová měla proslov o míru na Středním východě a na hrud' si dala zlatou holubici. Mezi jinými si ji všimla Lea Rabinová a o několik týdnů později ministryni přinesla podobně provedený náhrdelník mnoha holubic s psaníčkem: „Příslaví praví: ‚Jedna vlaštovka jaro nedělá‘ – takže aby jedna holubice mohla na Střední východ přinést skutečný mír, bude možná potřebovat podporu.“²³ Jedná se o zcela výjimečný a silný příběh, skoro neuvěřitelné, že se něco takového doopravdy stalo. Přesto je to pro mě ukázka směru, kudy by se šperk měl ubírat. Záleží na lidech, jestli si dokáží najít způsob jak přímo vyjadřovat svůj postoj.

Nyní však zpět na Zem, mnohem níže do vlastního experimentování a učení se.

2.3 Pohyb

Už delší dobu je mým koníčkem rozebírání starých hodinek, mobilních telefonů, harddisků a jiných elektronických zařízení, proto mám neustále po ruce různé, strojově vyrobené, přesné a miniaturní součástky. Použitím elektroniky ve šperku mohu totiž dosáhnout pohybu v mnohem menší velikosti, než bych byla jinak schopná sama ručně vyrobit. Když jsem uvažovala, jaký mechanický pohyb by měly „potvůrky“ vykonávat, přišlo mi nasnadě využít něčeho těkajícího a protože jsem již dříve pracovala s vibračními motorky z mobilního telefonu, zdály se mi nejlepším řešením a to i z hlediska konceptu. Zapnuté motorky vydávají týž zvuk, jaký dobře známe z vrnění mobilních telefonů. Podvědomě poutají naši pozornost. Motorky mají na hřídelce excentricky umístěné závaží, takže objekt k němu připoutaný uvádí do vibračního pohybu. Princip s motorkem uvádějící do pohybu byl již párkrát použit, například nedávno jsem objevila stránky, kde neznámý nadšenec do elektroniky zanechává fotografie svých neuvěřitelných beambotů poháněných povětšinou solárními články²⁴. Také jsem až po vytvoření prvních

²³ ALBRIGHT, Madeleine. Tajná řeč broží : příběhy z mé šperkovnice, Str. 83

²⁴ Moji BEAMBOTI. Hawelson [online]. 2006.08.04;13:29 [cit. 2012-04-20;21:30] <<http://hawelson.blog.cz/0608/moji-beamboti>>

modelů objevila na Designblocku 2011 skupinu prodejců mechanických hraček na pružinku, u kterých byl použit motorek se závažíčkem. Jsem ráda, že jsem je náhodně objevila, protože takhle o nich vím a mohu říci, že princip použili za jiným účelem a s jiným výsledkem.

Ve své práci jsem se snažila navrhnout šperk, který by svým pohybem dokázal zaujmout.

Na počátku jsem chtěla navrhnout set, který by zahrnoval tři různé typy šperků s různými mechanismy. Mělo se jednat o tři „potvůrky“ s použitím vibračního motorku umístěné v jehlicích do vlasů, dále o větší „potvoru“ umístěnou na náhrdelníku, kde jsem zamýšlela využít větší motorek pro pohyb do boku podél krku a nožičky vytvořit z harddisku. Náušnice by fungovaly pouze na principu pohyblivosti částí objektu. Nakonec jsem ale zůstala u třech „potvůrek“. Poté jsem váhala, jaký typ šperku zvolit pro jejich přenos. Rozhodování vyhrály brože, jak z dříve popsaného důvodu, tak proto, že zde větším objektům prostor dává lépe vyniknout.

Dále jsem řešila systém propojení tvoreček k brožím. Zde jsem využívala různých principů, vybíraných podle pohybu „potvůrek“. Jednotlivé brože se stávají možností, jak je přenášet a tak i každodenně nosit.

3 REALIZACE

3.1 Konstrukce

3.3.1 Model

Pro kmitavý pohyb jsem zvolila použít vibrační motorky z mobilních telefonů. Existuje celá řada těchto motorků, typy se liší jak velikostí, tak tvary závažíček, až po použitou gumu k izolaci. Já jsem použila model Vibrator Nokia 3310, který má podlouhlé kontakty a krátkou hřídelku. Tato varianta vyžaduje zvláštní konstrukci pro umístění baterky na boku motorku. [obr. č. 11 - 13]

Původně jsem chtěla využít pro nabíjení malinké solární články z kalkulaček. Po zkouškách jsem zjistila, že by bylo zapotřebí většího množství solárních článků a dalších velikostně objemných součástí, aby robot nacházející se na hodně slunném místě se vůbec dal do pohybu. Proto jsem tuto variantu zavrhla ve prospěch baterky.

Velkou výhodou malé baterky je uvedení motorku do pohybu bez žádných přídavných zařízení ani drátků. Je možné baterku jednoduše vložit přímo ke konektorům motorku aby se „potvůrka“ v zápětí uvedla do chodu. Vyjmutí baterky ze zvířátka je ale v této přípravné variantě vcelku náročné, protože zvířátko se v tom okamžiku nejen chvěje, ale navíc je zde baterka umístěna vcelku nedostupně.

Jako materiál vhodný pro vytvoření všech potřebných dílů jsem si zvolila Alpaku. Jedná se o cenově dobře dostupný kov bílé barvy. Barevnost i jeho vlastnosti mi plně vyhovovaly, proto jsem u volby kovu i při finální realizaci setrvala.

Zvířátkům jsem vytvořila schránku na konci jednoho z hřebenů. Druhý hřeben obsahoval baterky, které bylo možné vyjmout z plastového obalu a následně je použít k oživení zvířátka. [obr. č. 14, 15]

3.1.2 Finální varianta

Pro výrobu finální varianty třech tvoreček jsem zvolila jiné motorky, poněkud delší a s černým hranatým plastovým obalem. Důvodem mi byla možnost jejich uchycení v hranaté konstrukci, ale také vzezření motorků připomínající hmyz se sosáčkem. Nosnou konstrukci jsem jim přizpůsobila a to tím způsobem, aby motorky, jako jediné průmyslově vyrobené součástky, byly v centru šperkařského objektu. Nožičky jednotlivých tvoreček jsem zvolila s ohledem na požadovaný pohyb. Prvky použité v modelu, jsem zvýraznila a přizpůsobila zvolenému materiálu. Pro izolaci baterky od kovu jsem využila černou gumu, jejíž vzhled mi evokuje hmyz. Vznikli mi tak tvorečky na baterky, kteří mají tu schopnost příjemně vrnět a v dlaních, ve vlasech či dalších místech těla polechtat. Také se jimi dá zabavit v době čekání. [obr. č. 26 - 28]

Jak jsem cítila, že potvůrky nabyly svým pohybem a zjevem určitých vlastností, vytvořila jsem jim brože. Způsob uchycení do broží je ve vztahu respektujícím pohyb „potvůrek“. Celek tak slouží jako šperk poutající pozornost a v závislosti k nositeli může vyjadřovat jeho náladu či aktuální postoj.

Osminohý tvor má tendenci se točit v kruhu, z toho důvodu je do spirálovité spáry v broži zasazen také otáčivým pohybem. Skokana držím broží za zadní nožky a půlkulatého tvorečka, který hledá místo úkrytu, schovávám v lamelové ulitě. [obr. č. 29 – 32]

Jelikož v zadání práce mám napsanu i schránku na vytvořené osobní šperky, rozhodla jsem se vytvořit průhlednou etuji pro každý jednotlivý šperk. Zdálo se mi zajímavé, je navrhnout tak, aby se daly do sebe zaklesnout a vytvářet tak celistvý objekt. Cílem totiž bylo vymyslet schránku fungující jako šperkovnice, kde by majitel mohl šperky zanechávat a přitom by celek mohl působit i v bytě jako dekorativní objekt. Materiálem jsem zvolila průhledný plast, protože mi pan prof. V. K. Novák vnuknul představu hmyzu nabodaného špendlíky ve skleněné vitrínce.

3.2 Technologický postup

Moc dobře si uvědomuji, jak je důležitý proces výroby, jak věnovaná preciznost výrazně ovlivní celkový dojem z věci. Na této bakalářské práci lze určitě nalézt několik nedokonalostí, jelikož nejsem stroj a vše kromě vibračního motoru a plastové krabičky jsem vyráběla ručně. Při práci se objevilo pár úskalí, se kterými jsem si musela poradit trpělivým zopakováním postupu pro získání lepšího výsledku. Také jsem uvažovala nad estetickou stránkou věci, abych udržela vše jednoduché a vizuálně ucelené.

Nyní však od začátku. Na realizaci jsem použila plech o rozměrech 10 na 20 centimetrů a z něj jsem si vyřezala tři milimetrové proužky pro vytažení drátků. A další pro vytažení trubiček. Určitou část plechu jsem si vyválcovala, abych získala tenčí sílu plechu pro jednotlivé díly potvůrek. Do této části postupu automaticky zapadá žihání i moření, bez nichž by se nedalo dojít ke zdárnému výsledku.

Konstrukce pro uchycení baterky vznikla vyřezáním celistvého kusu lupínkovou pilkou [obr. č. 16]. Tvar bylo potřeba pouze ohnout. Zvolila jsem popsany postup bez pájení malinkých čtverečků k sobě, nejen pro rychlejší a čistší výrobu, ale hlavně pro podporu konceptu. Postup se mi totiž zdál mnohem více odpovídající průmyslové výrobě, čím dál tím více šetřící čas. Obdobný princip jsem opakovala i při výrobě brože pro čtyřnohou „potvůrku“ [obr. č. 17]

Ke konstrukcím jsem připájela stříbrnou pájkou do vyvrtaných dírek potřebný počet drátků či trubičku. Tímto krokem skončil postup v kovu u dvou zvířátek [obr. č. 18]. U půlkulatého zvířátka jsem musela ještě připravit ostnatou ohrádku z vyřezaného a provrtaného kříže a připájených třímilimetrových drátků [obr. č. 19]. Dále postup pokračoval jen ve snýtování oporné konstrukce motoru k ohnuté ohrádce. Jak je praxí známo, i nýtování má svá pravidla. Vždy se musí dbát na přiměřené poklepy kladívkem, aby se opravdu na koncích drátku vytvořila hlavička a neutvořilo se vyboulení uprostřed, což by zamezilo správnému fungování kloubu. Spojení mi umožnilo

jednostupňový pohyb konstrukcí vůči sobě a tak mi zlepšilo přístup pro vložení baterky a vytvořilo také zajímavý detail při pohybu zvířátka.

Černou bužírku jsem umístila na všechny konce nožiček, aby stvoření při pohybu na lidském těle nositele do krve nepoškrábala. Gumu v plátu jsem nalepila dvousložkovým lepidlem dovnitř oporné konstrukce, z důvodu izolace baterky od kovových součástí.

Ohledně výroby broží jsem i v technologii dbala také na návaznost k již vytvořené práci.

Pro uchycení k oblečení u čtyřnohého skokana jsem zvolila podlouhlé brože s již popsaným principem vzniku hlavní části. Celek se nachází pod oblečením, takže při nošení není vidět. Dvě nohy tvora jsou ztvrzeny v jehlice pro zasazení do patentů v broži. Jedná se o napružený plíšek schoulený k sobě, tak aby jehlici po celou dobu jejich průnikem pevně svíral. Patenty jsou schovány po stranách brože a připájeny cínem, jelikož v žáru normálního pájení by mohly změkknout a ztratit napružení. Uprostřed je vyhrazeno místo pro uchycení baterky v případě, že by nositel nechtěl mít stvoření funkční. I zde jsem použila izolační černou gumu kvůli baterce, aby se bezdůvodně nevybila.

Brož pro osminohého tvora vznikla tak, že jsem do podlouhlého plátku plechu vyřezala úzké spáry a následně konce plíšku spájela stříbrnou pájkou k sobě. Vyřukala jsem na kónusu pravidelný kulatý tvar a teprve poté spojila řezem obě spáry a vytvořila tak cestu pro zatočení osmi nožiček zvířátka. Vzniklý kruh se přidržuje k látce pomocí vnitřního oblouku umístěného zevnitř látky. Vnitřní oddělená část brože je zpevněna horním připájeným plíškem. Dohromady tvoří lesklý podstavec uschovávající ve vnitř místo pro odkládání baterky, místo je vyložené opět izolační gumou.

Půlkulatého tvorečka jsem chtěla schovat. Vytvořila jsem pro něj lamelovou ulitu, jejíž díly se do sebe zasouvají. Každou lamelu jsem tvořila časově náročným postupem. Jednalo se o vyřezání podlouhlých tvarů, jejich vyválnování, zaoblení, vytepání záhybu, vyvrtání dírky, připájení plíšku

pro aretaci, následné změření a vyvrtání druhé dírky [obr. č. 20]. K oblečení je brož přichycena obdobným způsobem jako u předtím popsané brože.

Pracovní postup u etují spočíval v použití veškeré mé představivosti a vytvoření návrhu ve křivkách potřebných pro trasu laseru [obr. č. 21 - 25]. Nechala jsem si tak vyřezat jednadvacet různých dílků, které jsem následně musela v bocích na smirku vybrousit a dohromady složit. Jako materiál jsem použila průhledný plast a do spodní části etují plastu se zrcadlovým efektem.

4 ZÁVĚR

Závěrem bych ráda zmínila, že celá bakalářská práce pro mě byla obrovským přínosem. Nejen, že jsem si splnila přání, ukončit své studium s mechanickým šperkem, ale hlavně jsem si uvědomila, jak se na objekty dívat. Každý detail hraje důležitou roli a to jak v technologii, tak ve zvolení designu. Jsem ráda, že díky vedoucímu práce a dalším konzultantům jsem našla cestu, jak dotáhnout mechanické šperky až do konečné podoby.

Výstupem práce je trojice pohyblivých zvířátek mechanicky uchycených do broží, které lze uložit do průhledných schránek. Vše je zdokumentováno fotografiemi a krátkým videem a doprovázeno grafickým výstupem.

Do budoucna bych se nadále chtěla věnovat pohyblivým šperkům, ale líbila by se mi představa je vytvářet mnohem menší.

4.1. Seznam použitých zdrojů

A) Knižní a periodická literatura

CLAIR, Jean. O SURREALISMU, nakladatelství Barrister & Principál, Brno 2010.
ISBN 978-80-87474-07-5

HAJNIŠ, Karel. Anatomie člověka pro biology 2. Nervová soustava. Kůže a její deriváty. Smyslové orgány / Karel Hajniš, Jinočany : H & H, 1993, 392A21203-2

BOROVANSKÝ, Ladislav; KOS, Jaroslav. Soustavná anatomie. 9. díl - Ústrojí kožní a smyslové orgány, Praha : Zdravotnické nakladatelství, 1952, sign 2320-9

KAFKA, Franz. Proměna, B4U Publishing s.r.o., Brno 2007. ISBN 778-80-903850-5-4

WATERS, Richard. Fobie: odhalené a vysvětlené, Praha: Metafora, 2009.
ISBN 978-80-7359-196-0

MORANT, Henry de. Dějiny užitého umění: Od nejstarších dob po současnost, Praha: Odeon, 1983. ISBN 80-7209-549-8

ALBRIGHT, Madeleine, Tajná řeč broží : příběhy z mé šperkownice; [z anglického originálu přeložila Karina Matějů], Praha : Práh, 2010, ISBN 978-80-7252-309-2

B) Internetové zdroje

Fobie. Wikipedie [online]. 2011.07.21; 04:09 [cit. 2012-01-07;16:47]

<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Fobie>>

Theo Jansen(oficiální stránky). Strandbeest [online]. 2011.11.01; 10:00

[cit. 2012-01-07;16:50] <<http://www.strandbeest.com/>>

Theo Jansen. Wikipedia [online]. 2012.01.07; 08:53 [cit. 2012-01-07;17:00]

<http://en.wikipedia.org/wiki/Theo_Jansen>

Choe U Ram(oficiální stránky). U Ram [online]. 2011.10.01; 20:00

[cit. 2012-01-08;14:30] <<http://www.uram.net/>>

U-Ram. Choe. Wikipedia [online]. 2012.10.14; 18:35 [cit. 2012-01-0;15:00]

<http://en.wikipedia.org/wiki/U-Ram_Choe>

Frances Wadsworth-Jones (oficiální stránky). Frances Wadsworth-Jones[online].

2011.11.15; 10:00 [cit. 2012-01-08;19:15] <<http://www.franceswadsworthjones.com/>>

Frances Wadsworth-Jones. magnificent Me [online]. 2007.10.05; 13:00

[cit. 2012-01-08;20:15] <http://www.magnificentme.com/article_creativespot.htm>

René Jules Lalique. Artmuseum [online]. 2007.04.22; 10:00 [cit. 2012-01-11;10:57]

<http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=1436>

Kinetické umění. Artmuseum [online]. 2009.06.09; 10:30 [cit. 2012-04-18;11:57]

<http://www.artmuseum.cz/smery_list.php?smer_id=73>

Jean Tinguely. Wikipedia [online]. 2012.01.04; 21:36 [cit. 2012-01-11;12:30]

<http://en.wikipedia.org/wiki/Jean_Tinguely>

Athanasius of Alexandria. Wikipedia [online]. 2012.3.18;10:38 [cit. 2012-03-18;13:47]

<http://en.wikipedia.org/wiki/Athanasius_of_Alexandria>.

Anthony the Great. Wikipedia [online]. 2012.3.18;10:38 [cit. 2012-03-18;15:00]
<http://en.wikipedia.org/wiki/Anthony_the_Great>

VODIČKA, Milan. Rozhovor s političkou Madeleine Albrightovou: Říkám to broží. In
iDNES.cz/zprávy, kavárna on-line. [online]. 2010.10.26;8:28 [cit. 2012-03-28;21:30]
<http://zpravy.idnes.cz/rozhovor-s-politickou-madeleine-albrightovou-rikam-to-brozi-ptd-/kavarna.asp?c=A101025_163021_kavarna_chu >

Moji BEAMBOTI. Hawelson [online]. 2006.08.04;13:29 [cit. 2012-04-20;21:30]
<<http://hawelson.blog.cz/0608/moji-beamboti>>

Videa:

Simulation CGI of Theo Jansen 's Mechanism. You tube [online].
<<http://www.youtube.com/watch?v=-GgOn66knqA&feature=related>>
[cit. 2012-04-18;22:58]

U-Ram Choe. Custos Cavum
<<http://www.stream.cz/video/636917-skulptura-ktera-dycha>>
[cit. 2012-01-08;20:00]

U-Ram Choe. Přehled prací
< <http://www.youtube.com/watch?v=NC3kEakfZSY> >
[cit. 2012-01-08;21:00]

Alexander Calder, Cirkus 1 , [cit. 2012-01-08;17:00]
<<http://www.youtube.com/watch?v=C8To4mp9HVw&feature=related>>

Cirkus 2

<<http://www.youtube.com/watch?v=5pVqZZYJpFs&feature=related>>

Cirkus 3

<<http://www.youtube.com/watch?v=WaEnLhtpUV0&feature=related>>

4.2 Resumé

The aim of my bachelor's thesis is "Mechanisms / personal jewellery". I chose this topic myself, because by that time already, I had had an idea about the direction I would like to take in my future creation.

I wished to finish my studies by creating a moving accessory resembling some unpleasant creature. I liked the idea of having on one's body something repulsive that he or she would not welcome there otherwise. I hesitated a lot about which type of jewellery to choose. In the end, I decided to create three brooches, because they were the best to fulfil the goal of three little shelters for my three moving creatures.

As for the mechanical part in my collection, I used both electronics and a selection of different principles for attachment of the creature in its case. For a long time, I have been taking apart different electronic devices, watches etc. I have been literally enthralled by this world of preciseness and justified shapes - this beauty and precision should not be hidden under cover. It seemed therefore natural to me to use vibration motor taken from a self-phone as a source of the roaming movement. I found out that the vibration motor cannot be charged by the tiny solar panels used in calculators - it would require a usage of other, for my purposes bulky, components. That is why I rejected this idea and decided to use batteries. As for materials I used, it was mainly packfong and then black rubber for the insulation.

Each of the animals creates different type of movement based on its construction. I felt they have therefore acquired certain characteristics, which I tried to respect in the mechanism of attachment in the brooch.

Any jewellery represents a way to express oneself and I hope the result of my creation will be able to speak without words to the close milieu of its owner.

4.3 Seznam příloh

Příloha 1

Rešerše: Pavoučí nohy v umění

Příloha 2

Rešerše: Mechanismy

Příloha 3

Rešerše: Hmyz ve šperku

Příloha 4

Modely

Příloha 5

Technologický postup

Příloha 6

Finální podoba šperků

Příloha 1
Rešerše: Pavoučí nohy v umění

Obr. č. 1: Salvador Dalí, Pokušení sv. Antonína, r. 1946

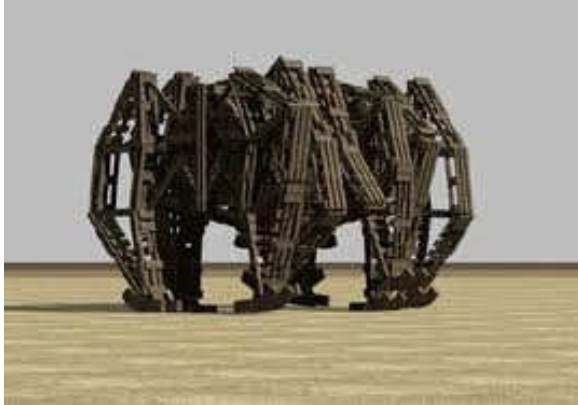
Dostupné na: <http://zuzsar.blogspot.com/2010/11/salvador-dali_2384.html>
[2012-03-18;18:00]

Obr. č. 2: Salvador Rosa, Pokušení sv. Antonína, r. 1646

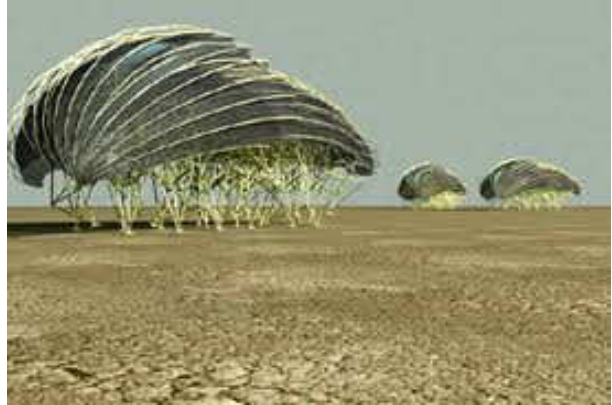
<<http://metalonmetalblog.blogspot.com/2010/06/temptations-of-saint-anthony.html>>
[2012-03-18;18:10]

Příloha 2
Rešerše: Mechanismy

Obr. č. 3: Theo Jansen mechanism

<<http://www.strandbeest.com/>>
[2012-01-07;17:00]

Obr. č. 4: Theo Jansen mechanism

<<http://www.strandbeest.com/>>
[2012-01-07;17:01]

Obr. č. 5: Choe- Custos Cavum r.2011

Obr. č. 6: Custos Cavum – detail

< <http://solidsmack.com/design/the-mesmerizing-kinetic-sculpture-of-u-ram-choes-guardian-of-the-hole/>>

[2012-01-08;14:35]

Příloha 3
Rešerše: Hmyz ve šperku

Obr.7: Wadsworth-Jones : špendlík

Obr.8: Wadsworth-Jones: mravenci

<<http://www.franceswadsworthjones.com/>>

[2012-01-08;19:15]

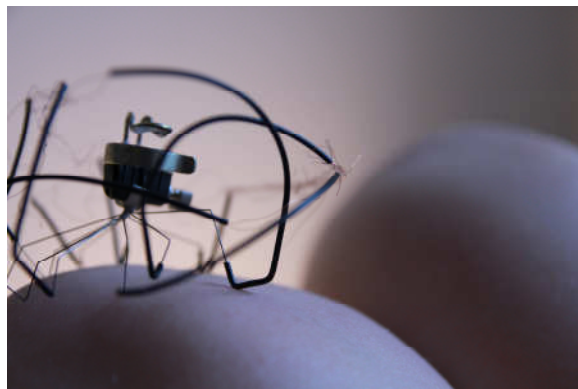
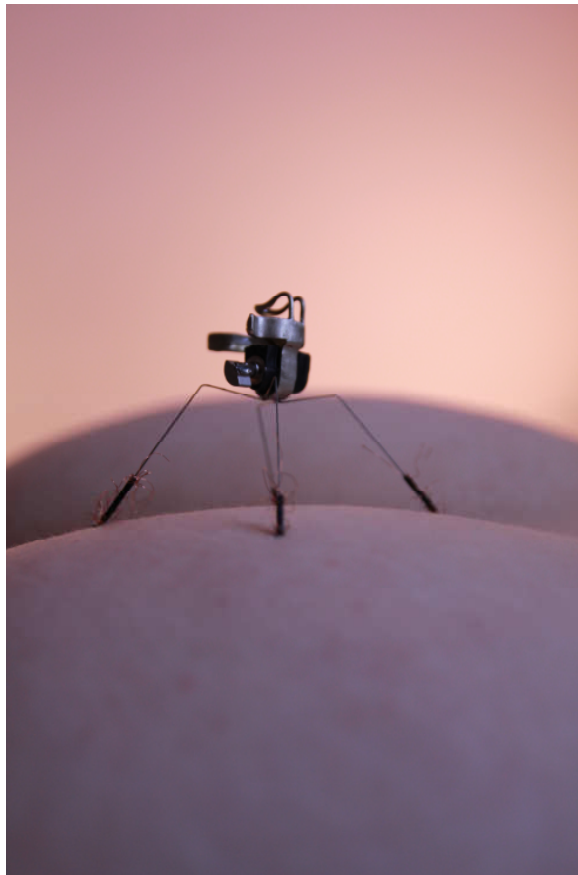
Obr.9.: R. J. Lalique: Dragonfly, brož
<<http://www.antique-marks.com/rene-lalique.html/>>

[2012-04-12;20:15]

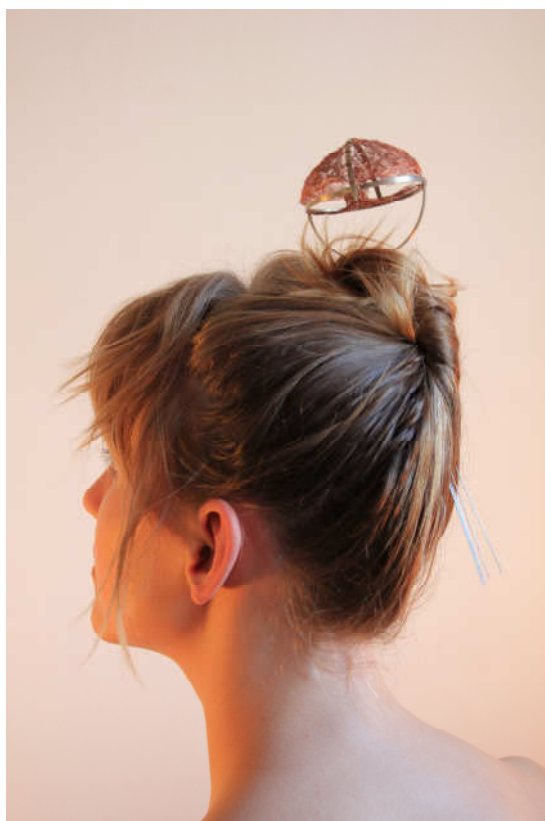

Obr.10.: Eugene Feuillatre: brož

Příloha 4
Modely

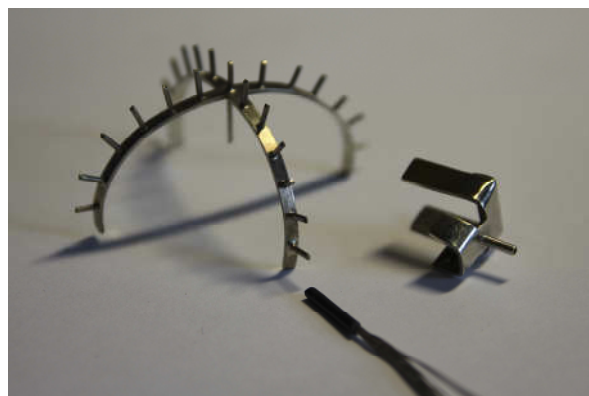
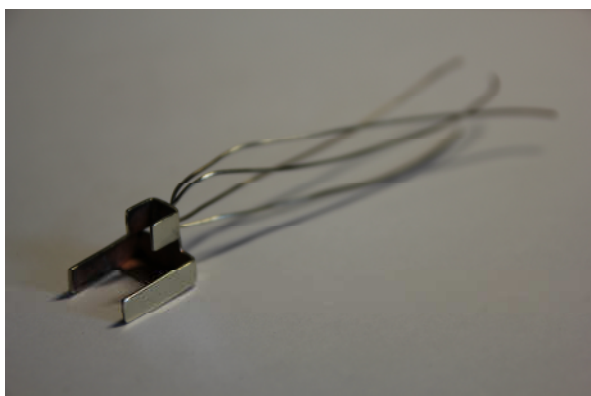
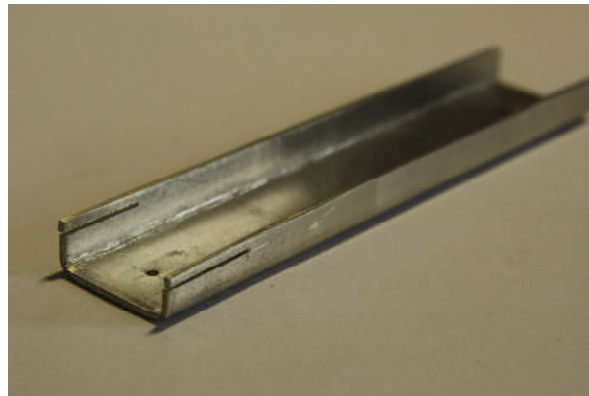
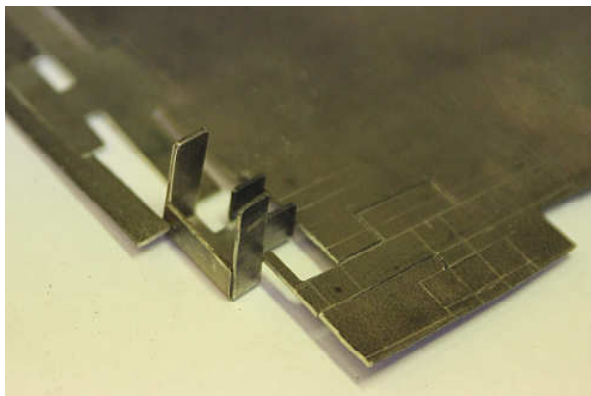

Obr. č. 11 – 13: Potvůrky (foto autora)

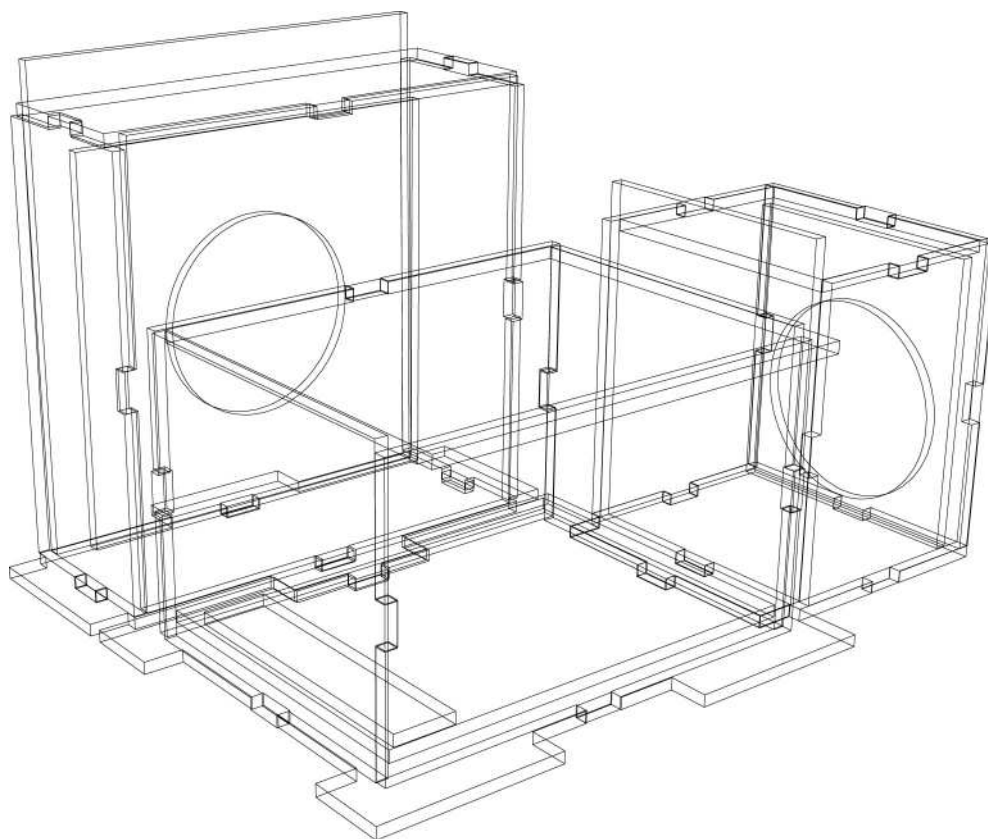
Obr. č. 14, 15: Jehlice do vlasů (foto autora)

Příloha 5
Technologický postup

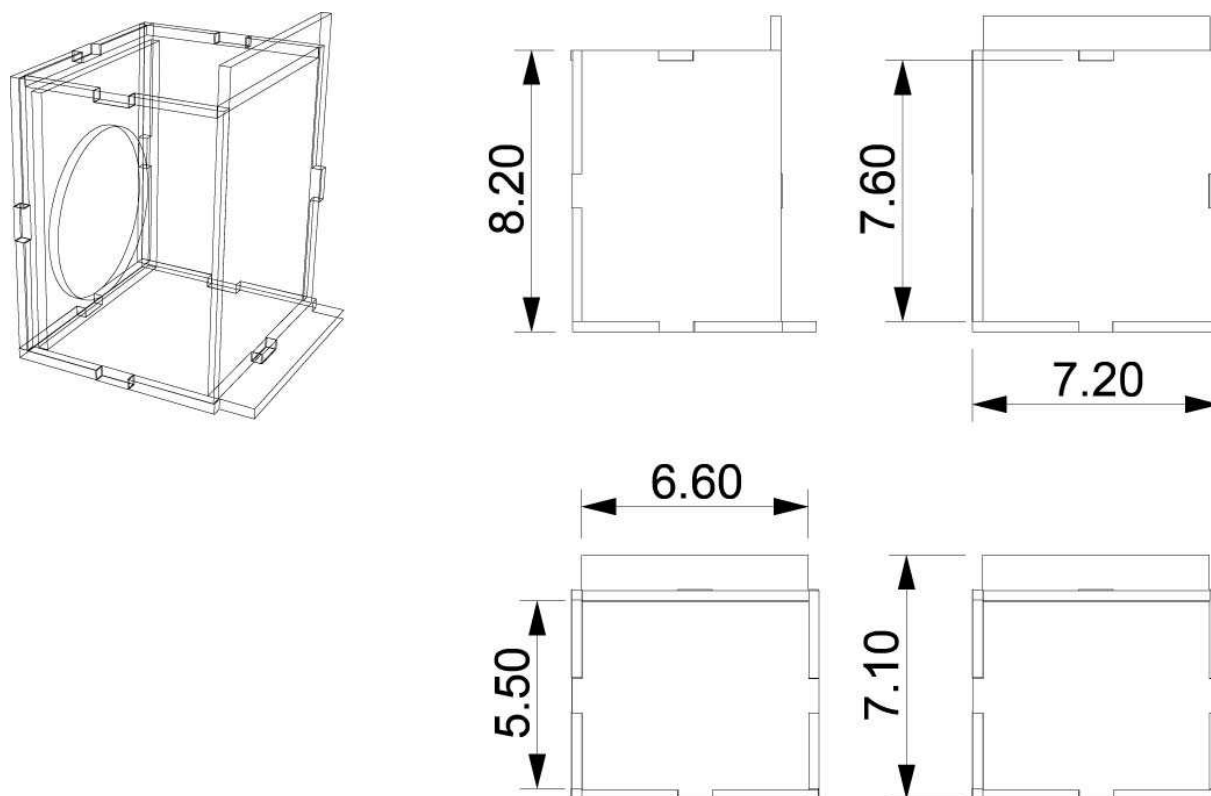

Obr. č. 16 – 20: Fotodokumentace práce

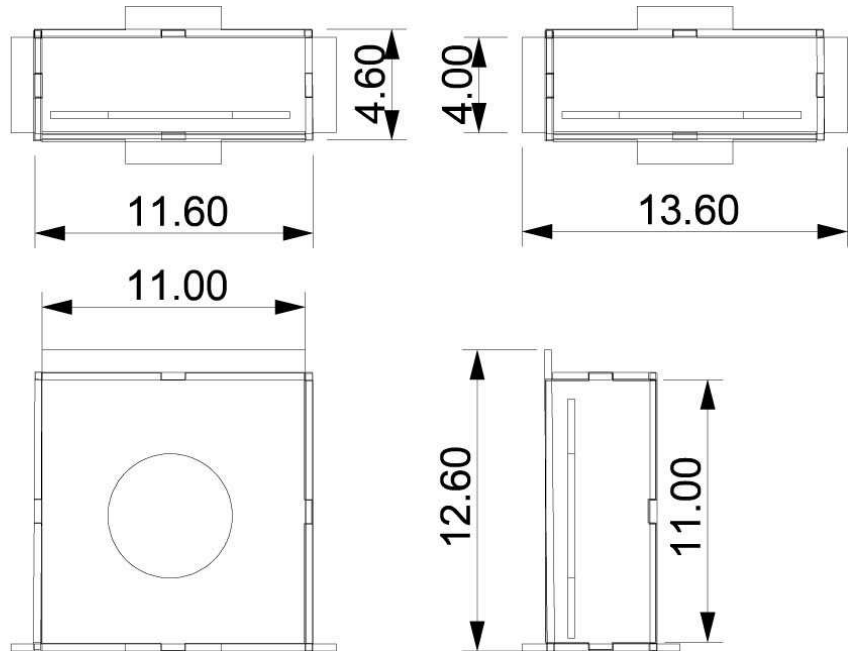
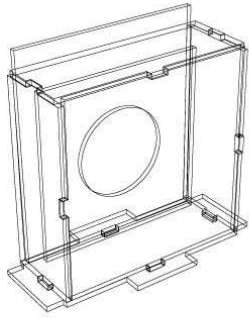
Obr. č. 21– 25: Návrh etují (dokumentace autora)

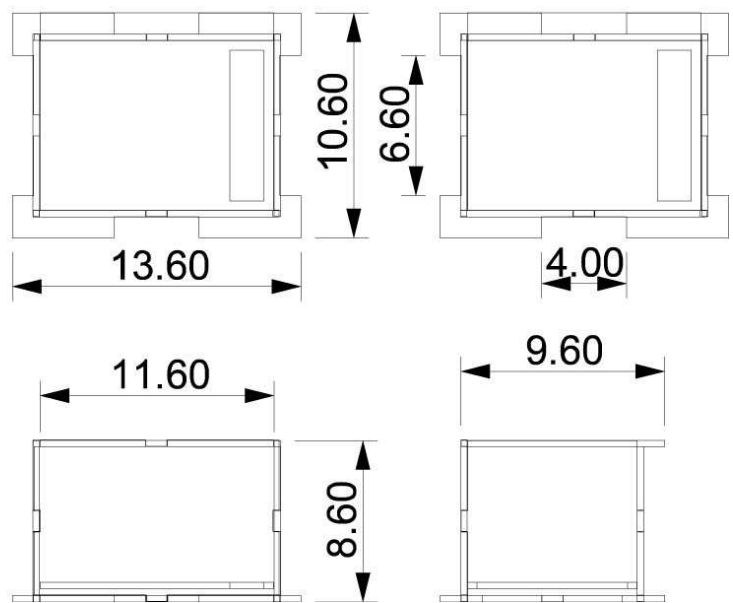
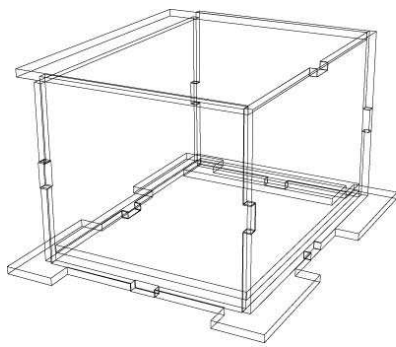
A:

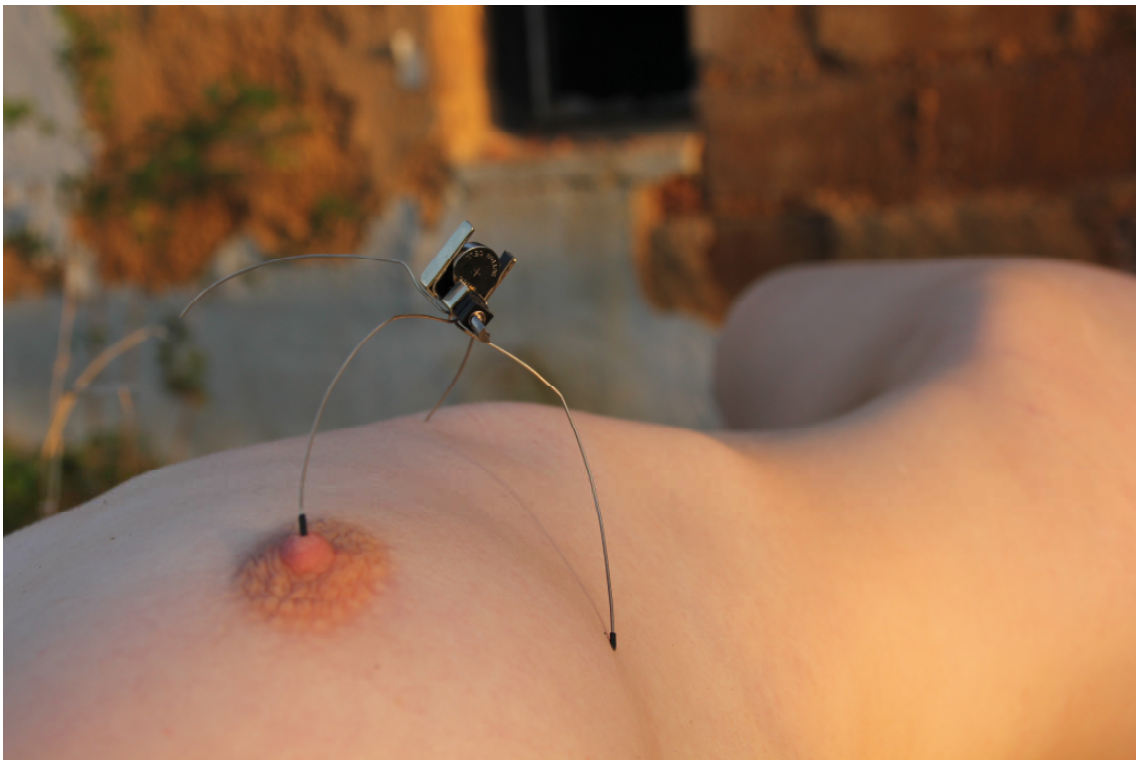
B:

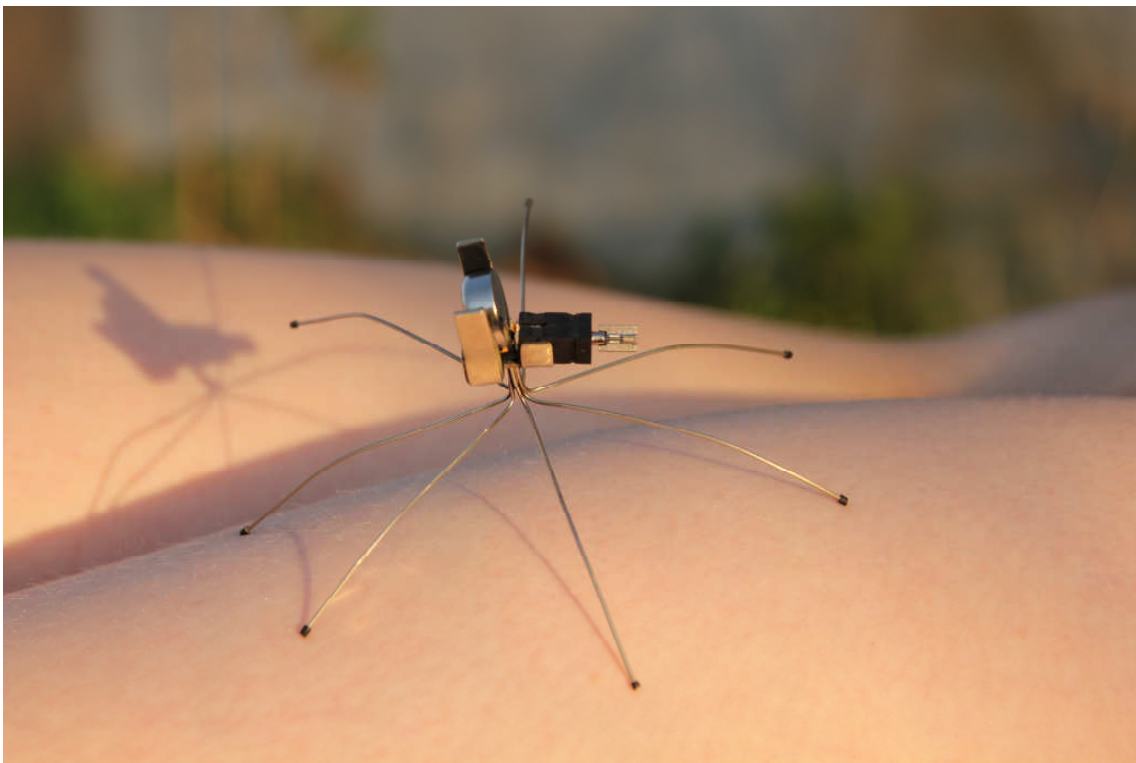

C:

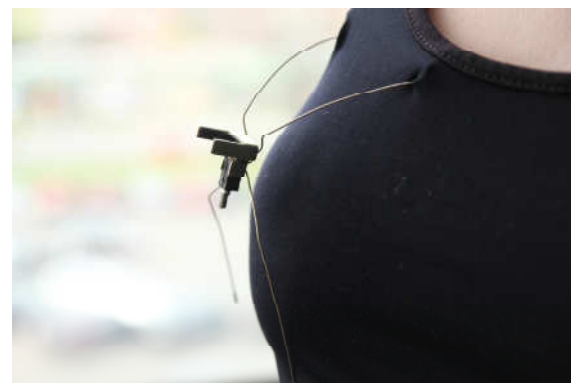

Příloha 6
Finální podoba šperků

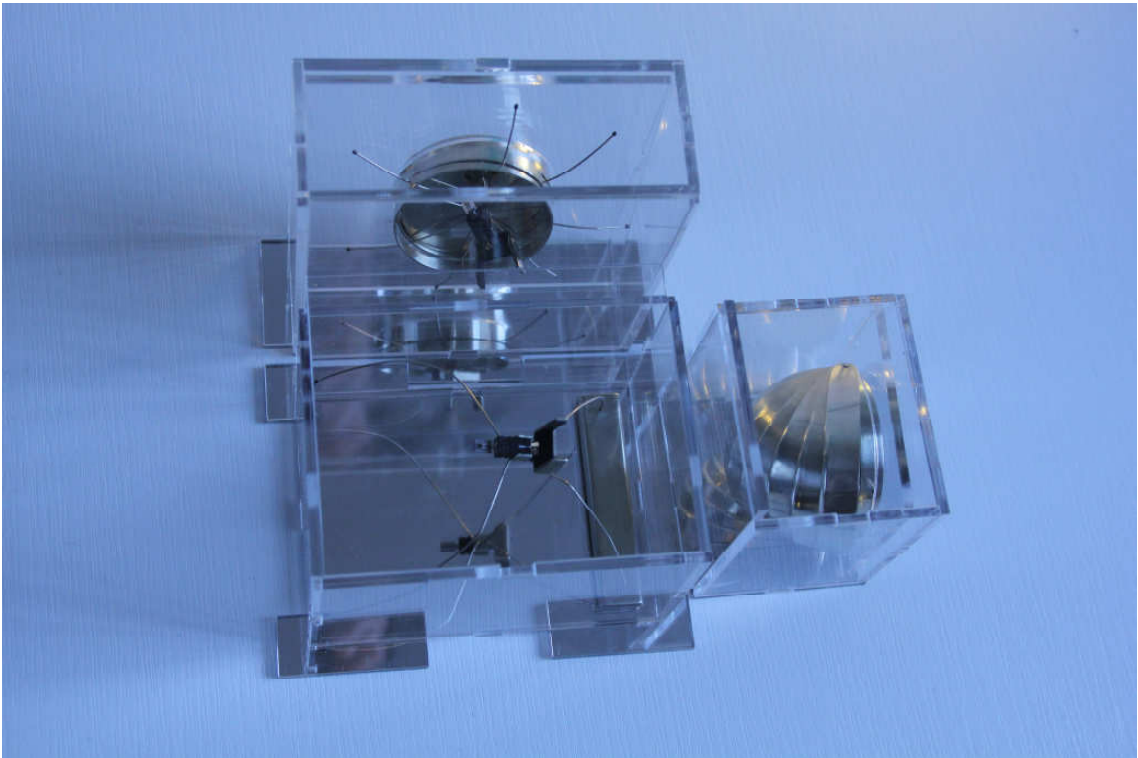
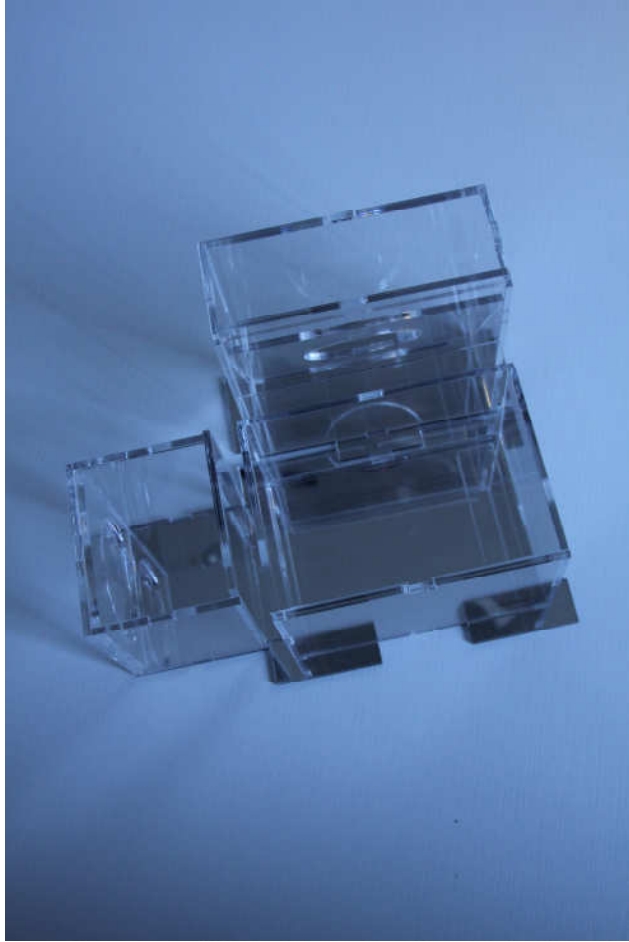

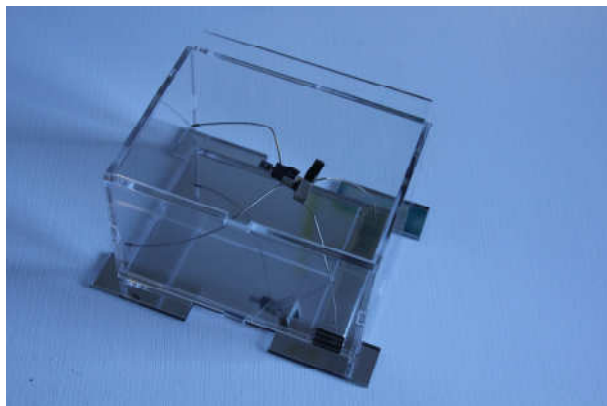
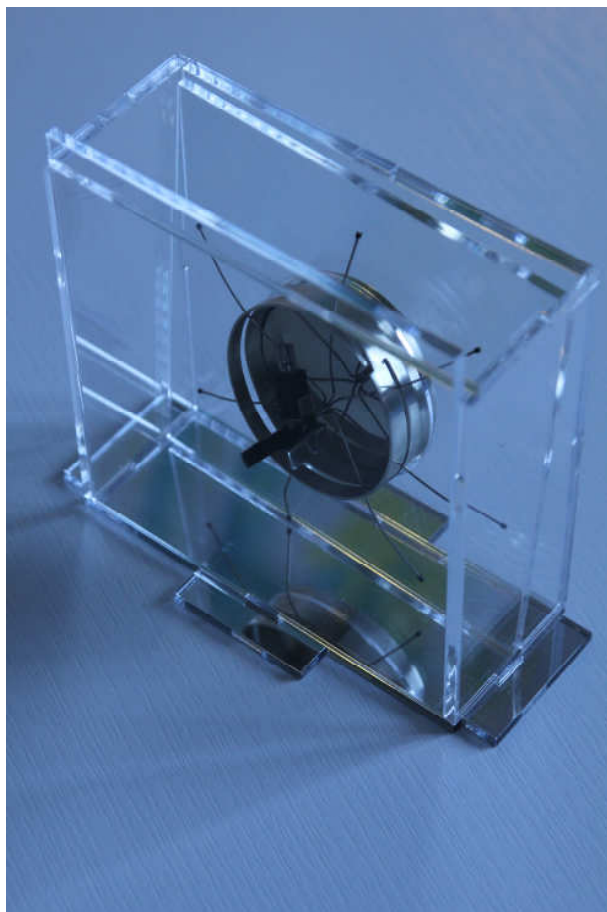

Obr. č. 26 – 28 : „Potvůrky“ (fotodokumentace autora)

Obr. č. 29 – 32 : „Potvůrky“ v broži (fotodokumentace autora)

Obr. č. 33 – 32 : „Potvůrky“ v etujích (fotodokumentace autora)